

इयत्ता 10 वी विज्ञान आणि तंत्रज्ञान भाग 1 अभ्यासक्रम / पाठ्यक्रम रिडक्शन शालेय वर्ष 2020-21 साठी फक्त

अक्र	प्रकरणाचे नाव	पृष्ठ क्रमांक	कॉलम क्र	तक्ता / ओळ / चौकट	मजकूर	शेरा
१	1. गुरुत्वाकर्षण	१		चौकट	जोड माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञानाची	स्वयं अध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
२		२		चौकट	परिचय शास्त्रज्ञांचा	अवांतर माहिती - मूल्यमापनातून वगळले
३		२	१	वरून १२ वी ओळ	करून पाहू या एकदगड.....आकर्षित करित असणार.	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
४		४		चौकट	परिचय शास्त्रज्ञांचा - योहानेस केप्लर	अवांतर माहिती - मूल्यमापनातून वगळले
५		५		वरून ६ वी ओळ ते खालून ६ वी ओळ	एकसमान वर्तुळाकार गती.....असा न्यूटन ने निष्कर्ष काढला.	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले. (शिक्षकाच्या साहाय्याने)
६		५		चौकट	जरा डोके चालवा.	स्वयं अध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
७		६		चौकट	जरा डोके चालवा.	स्वयं अध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
८		६		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	अवांतर माहिती -मूल्यमापनातून वगळले
९		७		वरून १ वी ओळ	भूगोल विषयाच्या.....प्रदर्शन भरावा.	हा उपक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ साठी वगळण्यात आला आहे.
१०		९		वरून १८ वी ओळ	वस्तुमान: कोणत्याही वस्तूचे.....वजन असे म्हणतात.	अध्यापना पूर्वी स्वयं अध्ययन करण्यास सांगावे.
११		९		चौकट	बोलीभाषेत आपण.....	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.

१२		१०		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	अवांतर माहिती - मूल्यमापनातून वगळले
१३		११		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	अवांतर माहिती - मूल्यमापनातून वगळले
१४		१४		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	अवांतर माहिती - मूल्यमापनातून वगळले
१५	२. मूलद्रव्यांचे आवर्ती वर्गीकरण	१६		वरून ५ वी ओळ	थोडे आठवा	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
१६		१६		वरून १० वी ओळ	पूर्वीच्या इयत्तांमध्ये.....प्रयत्न सुरु केले.	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
१७		१६		तक्ता २.१	उदा. २ व ३	स्वयं अध्ययन
१८		१७		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
१९		१७		तक्ता २.२	संपूर्ण तक्ता	अतिरिक्त वाचनासाठी - मूल्यमापनातून वगळले.
२०		१८		चौकट	परिचय शास्त्रज्ञांचा	अवांतर वाचनासाठी - मूल्यमापनातून वगळले.
२१		१९		चौकट	जरा डोके चालवा.	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
२२		२१		चौकट	जरा डोके चालवा.	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
२३		२२		वरून १३ वी ओळ	सांगा पाहू...१ ते ४	स्वयं अध्ययन
२४		२२		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	अवांतर वाचनासाठी - मूल्यमापनातून वगळले.
२५		२३		तक्ता २.७ खालील	सांगा पाहू...१ ते ३	स्वयं अध्ययन
२६		२४		वरून ९ वी ओळ	थोडे आठवा १ ते ३	स्वयं अध्ययन

२७		२७		चौकट	इंटरनेट माझा मित्र	हा उपक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ साठी वगळण्यात आला आहे.
२८		२७		चौकट	इंटरनेट माझा मित्र खालील चौकट	अवांतर वाचनासाठी
२९		२८		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	अवांतर वाचनासाठी - मूल्यमापनातून वगळले.
३०	३. रासायनिक अभिक्रिया आणि समीकरणे	३०		वरून ४ थी ओळ	थोडे आठवा १ ते ३ व मुलद्रव्याच्या.....संदान करतात.	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
३१		३०		वरून ११ वी ओळ	१८ व्यास्वरूपाचा असतो.	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
३२		३०		तक्ता ३.१	संपूर्ण तक्ता	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
३३		३१		तक्ता ३.३ खालील	शोध घ्या.	हा उपक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ साठी वगळण्यात आला आहे.
३४		३३		वरून ८ वी ओळ	करून पहा.	स्वयं अध्ययन.
३५		३३		खालून २ री ओळ	माहीत आहे का तुम्हांला ?	अवांतर माहिती - मूल्यमापनातून वगळले
३६		३३		खालून १ ली ओळ	शोध घ्या.	हा उपक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ साठी वगळण्यात आला आहे.
३७		३५		वरून १८ वी ओळ	जरा डोके चालवा १ ते ३	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
३८		३६		वरून २० वी ओळ	जरा डोके चालवा. १ ते ३	स्वयं अध्ययन
३९		३६		वरून २६ वी ओळ	करून पहा	स्वयं अध्ययन

४०		३७		खालून १२ वी ओळ	थोडे आठवा	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
४१		३९		वरून २ री ओळ	करून पहा संपूर्ण कृती	प्रयोगादरम्यान चर्चा करावी..
४२		३९		खालून १४ वी	जरा डोके चालवा १ ते २	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
४३		३९		खालून ११ वी	सांगा पाहू १ ते ६	स्वयं अध्ययन
४४		४१		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	अतिरिक्त माहिती - मूल्यमापनातून वगळले.
४५		४२		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
४६		४२		चौकट	जरा डोके चालवा	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
४७		४३		वरून १ ली ओळ	सांगा पाहू.	स्वयं अध्ययन
४८		४३		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	अतिरिक्त माहिती - मूल्यमापनातून वगळले.
४९		४४		खालील १ ली ओळ	शोध घ्या	स्वयं अध्ययन
५०		४६		खालील १ ली ओळ	उपक्रम	स्वयं अध्ययन
५१	४. विद्युत धारेचे परिणाम	४७		वरून ५वी ओळ	थोडे आठवा	स्वयं अध्ययन
५२		४७		वरून ८ वी ओळ	मागील इयत्तामध्ये.....अभ्यासणार आहोत.	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
५३		४७		वरून १३ वी ओळ	निरीक्षण करा व चर्चा करा	स्वयं अध्ययन
५४		४८		चौकट	विचार करा.	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
५५		४९		चौकट	नेहमी लक्षात ठेवा	स्वयं अध्ययन
५६		४९		चौकट	शोध घ्या.	स्वयं अध्ययन
५७		५०		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.

५८		५१	१,२	उदाहरण १,२	उदाहरण १ व २	स्वयं अध्ययन
५९		५२		चौकट	परिचय शास्त्रज्ञांचा - ओरस्टेड	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले.
६०		५२		चौकट	नेहमी लक्षात ठेवा	स्वयं अध्ययन
६१		५७		वरून १ ली ओळ	गॅल्व्हॅनोमीटर.....विचलित होतो.	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
६२		५८		चौकट	परिचय शास्त्रज्ञांचा - मायकेल फॅरेडे	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले.
६३		५९		वरून १ ली ओळ	प्रत्यावर्ती दिष्ट धाराशिकलो आहोत.	स्वयं अध्ययन
६४		६०		वरून १८ वी ओळ	दिष्ट जनित्र.....असे म्हणतात.	स्वयं अध्ययन
६५	५. उष्णता	६२		वरून १३ वी ओळ	करून पहा १ ते ७	प्रयोगाच्या साहाय्याने अध्यापन करावे.
६६		६७		चौकट	परिचय शास्त्रज्ञांचा ...जेम्स प्रेस्कॉट ज्यूल	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले.
६७		६९		चौकट	जोड माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञानाची	हा उपक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ साठी वगळण्यात आला आहे.
६८		७०,७१		उदाहरण ३	उदाहरण ३ पूर्ण	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
६९		७२	२	कृती २	कृती २ : १ ते ५	स्वयं अध्ययन
७०		७२		कृती ३	कृती ३ पूर्ण	प्रयोगाच्या साहाय्याने अध्यापन करावे.
७१	६. प्रकाशाचे अपवर्तन	७५		तक्ता	उजवी कडून ३ ते ६ स्तंभ	स्वयं अध्ययन

७२		७६		वरून २ री ओळ	सांगा पाहू १ व २, स्थानिक वातावरणाचाभास होतो.	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
७३		७७		खालून ५ वी ओळ	सांगा पाहू. १ ते २	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
७४	७. भिंगे व त्यांचे उपयोग	८२			करून पहा. १ ते ७ पूर्ण	प्रयोगाच्या साहाय्याने अध्यापन करावे.
७५		८७		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	स्वयं अध्ययन
७६		९०		खालून ९ वी ओळ	दूरदर्शी किंवा.....मिळवता येते.	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
७७	८. धातूविज्ञान	९३		वरून ८ वी ओळ	विचार करा.	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
७८		९३		वरून १५ वी	धातूंचे भौतिक गुणधर्म.....अपवाद ठरते.	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
७९		९४		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले.
८०		९४		वरून ८ वी ओळ	तांबे, शिसे व सोडीअम हे धातू वगळावेत.	हे धातू वगळून कृती करावी.
८१		९५		वरून १ ली ओळ	वरून १ ते ४ ओळी	या अभिक्रिया शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ साठी वगळाव्यात.
८२		९६		वरून १४ वी ओळ	करून पहा संपूर्ण कृती.	प्रयोगा दरम्यान चर्चा करावी.
८३		९८		खालून ७ वी ओळ	पोटॅशियम आयोडाईडची कृती कमी करावी.	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.

८४		१०१		चौकट	इंटरनेट माझा मित्र	हा उपक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ साठी वगळण्यात आला आहे.
८५		१०२		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले.
८६		१०५		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	अधिकाची माहिती - मूल्यमापनातून वगळले.
८७		१०५		चौकट	माहिती मिळावा	हा उपक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ साठी वगळण्यात आला आहे.
८८		१०८		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	अधिकाची माहिती - मूल्यमापनातून वगळले.
८९		१०८		चौकट	माहिती मिळावा	हा उपक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ साठी वगळण्यात आला आहे.
९०	९. कार्बनी संयुगे	११०		वरून ५ वी ओळ	थोडे आठवा.१ ते ३	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
९१		११०	२	चौकट	सांगा पाहू.	स्वयं अध्ययन
९२		११२		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	अधिकची माहिती - मूल्यमापनातून वगळले.
९३		११६	२	चौकट	लक्षावधी.....ऑईल, वंगण	अधिकची माहिती - मूल्यमापनातून वगळले.
९४		१२७	१	चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	अधिकची माहिती - मूल्यमापनातून वगळले.
९५		१२८		चौकट	विज्ञान कुपी	स्वयं अध्ययन
९६		१३१, १३२, १३३	१,२	तक्ता, आशय	महारेणु व बहुवारीके पूर्णरचना सूत्र लिहा. पर्यंत	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
९७	१०. अवकाश मोहिमा	१३५		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	अधिकची माहिती - मूल्यमापनातून वगळले.

९८		१३५		चौकट	थोडे आठवा	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
९९		१३५		चौकट	सांगा पाहू	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
१००		१३६		चौकट	जोड माहिती तंत्रज्ञानाची	हा उपक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ साठी वगळण्यात आले आहे.
१०१		१३९		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	अधिकची माहिती - मूल्यमापनातून वगळले.
१०२		१३९	१,२	उदाहरण १ , २	संपूर्ण उदाहरण १ व २	स्वयं अध्ययन -मूल्यमापनातून वगळले.
१०३		१४१		चौकट	माहीत आहे का तुम्हांला ?	अधिकची माहिती - मूल्यमापनातून वगळले.
१०४		१४२		चौकट	शास्त्रज्ञांची माहिती	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले.
१०५		१४३		चौकट	परिचय शास्त्रज्ञांचा	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले.

इयत्ता 10 वी विज्ञान आणि तंत्रज्ञान भाग 2 अभ्यासक्रम / पाठ्यक्रम रिडक्शन शालेय वर्ष 2020-21 साठी फक्त

अक्र	प्रकरणाचे नाव	पृष्ठ क्रमांक	कॉलम क्र	तक्ता / ओळ / चौकट	मजकूर	शेरा
1	1. आनुवंशिकता आणि उत्क्रांती	1	1	खालून 4 थी ओळ	तयार होणाऱ्या m-RNA रेणूतील ... मध्ये युरॅसिल असतो.	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
2		3	1	तिसरा परिच्छेद	लुमार साडतान जेज्ज पवावूपा 'सजीवांचा क्रमविकास' हा सिद्धांत सर्वमान्य आहे	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
3		3	2	चौकट	इतिहासात डोकावताना	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
4		4	1	चौकट	सांगा पाहू.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
5		4	1	चौकट	जोड माहिती तंत्रज्ञानाची	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
6		5	1	चौकट	जोड माहिती तंत्रज्ञानाची	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
7		6	1	चौकट	परिचय शास्त्रज्ञांचा - विलार्ड लिबी	याविषयी विद्यार्थ्यांना स्वतः माहिती गोळा करण्यास सांगावी.
8		8	1	चौकट	चार्ल्स डार्विन	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
9		8	1	चौकट	लॉमार्क	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
10		8	1	चौकट	इंटरनेट माझा मित्र	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
11		9	1	आकृती 1.12	आकृती 1.12 मानव वंशाचा प्रवास	आकृतीचे निरीक्षण करून मानवी उत्क्रांतीविषयी माहिती लिहिण्याची गृहकृती द्यावी.

12	.2. सजीवांतील जीवनप्रक्रिया भाग 1	12	1	चौकट	थोडे आठवा	स्वयंअध्ययन - पाठ सुरु करण्याआधी हा भाग विद्यार्थ्यांना घरून करून घेण्यास सांगावा.
13		12	1	चौकट	जरा डोके चालवा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
14		12	1	चौकट	थोडे आठवा	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
15		13	1	चौकट	निरीक्षण करा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
16		13	1	चौकट	सांगा पाहू.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
17		14	2	चौकट	ATP	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
18		15	1	चौकट	परिचय शास्त्रज्ञांचा - सर हेन्ड्रिक्स	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
19		16	1	चौकट	सांगा पाहू.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
20		16	1	चौकट	हे नेहमी लक्षात ठेवा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
21		17	1	चौकट	जरा डोके चालवा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
22		17	1	चौकट	इंटरनेट माझा मित्र	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
23		17	1	चौकट	सांगा पाहू.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
24		18	1	चौकट	थोडे आठवा	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
25		20	1	चौकट	करून पहा.	प्रयोगादरम्यान चर्चा घेणे.
26		20	1	चौकट	जरा डोके चालवा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
27		20	1	चौकट	जोड माहिती तंत्रज्ञानाची	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
28		20	2	चौकट	पुस्तक माझे मित्र	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
29	.3. सजीवांतील जीवनप्रक्रिया भाग 2	22	1	चौकट	थोडे आठवा	स्वयंअध्ययन : पाठ सुरु करण्यापूर्वी विद्यार्थ्यांना वाचून घेण्यास सांगावे.

30		24	1	खालून दुसरा परिच्छेद	स्पर्यरोगायराला ... नवीन सायकॉन तयार होतो.	अतिरिक्त वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
31		25	1	चौकट	करून पाहू या	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
32		26	1	चौकट	विचार करा	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
33		27	1	ओळ क्र. 1 ते 10	विकास व जन्म ... अस्मिता	अतिरिक्त वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
34		27	1	चौकट	माहीत आहे का तुम्हाला ?	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
35		27	1	चौकट	जोड माहिती तंत्रज्ञानाची	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
36		28	1	चौकट	करून पाहू या	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
37		29	2	चौकट	ऐकावे ते नवलच	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
38		30	1	चौकट	माहीत आहे का तुम्हाला ?	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
39		30	1	शेवटचा परिच्छेद	विकास व जन्म	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
40		31	2	चौकट	सांगा पाहू.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
41		33	1	चौकट	इंटरनेट माझा मित्र	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
42		34	1	ओळ क्र. 1 ते 5	लैंगिक आजारामध्ये ... इत्यादी लक्षणे आढळून येतात.	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
43		34	1	चौकट	माहीत आहे का तुम्हाला ?	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
44	4. पर्यावरणीय व्यवस्थापन	36	1	चौकट	थोडे आठवा	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
45		36	1	चौकट	विचार करा व सांगा	स्वयं अध्ययन - ९ वी त हा भाग झालेला आहे, प्रश्न विचारून उजळणी घ्यावी.
46		37	1	ओघतक्ता	ओघतक्ता पूर्ण करा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
47		38	1	चौकट	थोडे आठवा	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले

48		38	1	चौकट	निरीक्षण करा व माहिती भरा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
49		39	1	तक्ता	तक्ता पूर्ण करा	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
50		40	1	चौकट	माहीत आहे का तुम्हाला ?	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
51		40	1	चौकट	इतिहासात डोकावताना	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
52		40	1	चौकट	ओघतक्ता पूर्ण करा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
53		41	1	चौकट	माहीत आहे का तुम्हाला ?	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
54		41	2	चौकट	चर्चा करा	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
55		41	2	चौकट	हे नेहमी लक्षात ठेवा.	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
56		41	2	चौकट	इंटरनेट माझा मित्र	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
57		42	1	चौकट	सजीव सृष्टीच्या कल्याणासाठी ... त्याचे वर्णन करा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
58		43	2	चौकट	जैवविविधतेचे संवर्धन कसे करता येईल ?	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
59		43	1	चौकट	स्वयंसेवी संस्था व पर्यावरणीय संस्था	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
60		44	1	चौकट	विचार करा व सांगा	स्वयंअध्ययन
61		45	1	चौकट	थोडे आठवा	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
62		45	1	चौकट	माहीत आहे का तुम्हाला ?	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
63		45	1	चौकट	हे नेहमी लक्षात ठेवा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
64		45	2	चौकट	विचार करा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
65		46	1	चौकट	उपक्रम	अतिरिक्त अभ्यासासाठी - मूल्यमापनातून वगळावे
66	5. हरित ऊर्जेच्या दिशेने	47	1	चौकट	थोडे आठवा	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले

67		47	1	चौकट	तक्ता तयार करा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
68		49	1	परिच्छेद 2 पासून	एखादे औष्णिक विद्युत केंद्र ... समस्याही निर्माण होतात.	स्वयंअध्ययन
69		49	1	चौकट	जोड माहिती तंत्रज्ञानाची	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
70		50	2	चौकट	माहीत आहे का तुम्हाला ?	अतिरिक्त वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
71		51	1	चौकट	इंटरनेट माझा मित्र	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
72		51	1	चौकट	तुलना करा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
73		52	1	चौकट	भारतातील काही प्रमुख ...	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
74		53	1	ओळ क्र. 1 ते 28	कोळसा व नैसर्गिक वायू ... असे म्हणता येईल.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले
75		53	2	चौकट	पर्यावरण स्नेही ऊर्जेकडे अर्थातच हरित ऊर्जेच्या दिशेने	स्वयंअध्ययन
76		54	1	चौकट	जरा डोके चालवा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
77		55	1	चौकट	माहीत आहे का तुम्हाला ?	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले.
78		56	2	चौकट	माहिती मिळवा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
79		56	1	आकृती 5.22	विविध क्षमतेच्या पवनचक्क्या	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले.
80		57	1	संपूर्ण पृष्ठ	आकृती 5.23 मध्ये ... उपयोग केला जातो.	पाठ्यांश विद्यार्थ्यांना वाचून येण्यास सांगावा व त्यावर चर्चा घ्यावी.
81		58	1	चौकट	शोध घ्या.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
82		59	1	चौकट	माहीत आहे का तुम्हाला ?	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले.

83	6. प्राण्यांचे वर्गीकरण	61	1	चौकट	थोडे आठवा.	पाठ सुरू करण्यापूर्वी या भागाचे वाचन करून येण्यास सांगावे.
84		62	1	परिच्छेद 1	वेगवेगळ्या अभ्यासकांनी ... वर्गीकरण केले जाते.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
85		62	1	परिच्छेद 2	प्राण्यांच्या वर्गीकरणाच्या ... पद्धतीचा अर्थ	अतिरिक्त वाचन - मूल्यमापनातून वगळले.
86		63	1	शेवटचा परिच्छेद	ही आत्तापर्यंत प्रचलित ... आधार घेतलेला आहे.	अतिरिक्त वाचन - मूल्यमापनातून वगळले.
87		64	1	परिच्छेद 1 ते 4	प्राणी वर्गीकरणाची नवीन पद्धती	अतिरिक्त वाचन - मूल्यमापनातून वगळले.
88		65	1	चौकट	निरीक्षण करा.	स्वयंअध्ययन
89		66	1	पृष्ठ क्र. 65-66	आतापर्यंत आपण अभ्यासलेल्या ... उदा. वलयी प्राणीसंघातील गांडूळ	अतिरिक्त वाचन - मूल्यमापनातून वगळले.
90		68	1	चौकट	माहीत आहे का तुम्हाला ?	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
91		68	1	चौकट	ऐकावे ते नवलच	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
92		69	1	चौकट	इंटरनेट माझा मित्र	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
93		69	1	चौकट	माहिती मिळवा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
94		70	1	चौकट	विचार करा.	स्वयंअध्ययन
95		70	1	चौकट	ऐकावे ते नवलच	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
96		70	1	चौकट	पुस्तक माझे मित्र	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
97		71	1	चौकट	माहीत आहे का तुम्हाला ?	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
98		74	1	चौकट	जरा डोके चालवा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
99		75	1	चौकट	जोड माहिती तंत्रज्ञानाची	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले

100		75	2	चौकट	हे नेहमी लक्षात ठेवा.	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
101		75	1	चौकट	पुस्तक माझे मित्र	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
102	7. ओळख सूक्ष्मजीवशास्त्राची	77	1	शेवटचा परिच्छेद	आता ह्या प्रक्रिया ... लोण्याचा स्वाद असतो.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
103		78	1	चौकट	विचार करा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
104		78	1	चौकट	माहीत आहे का तुम्हाला ?	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
105		80	1	तक्ता	पेयनिर्मिती विषयक तक्ता	अतिरिक्त वाचनासाठी - मूल्यमापनातून वगळले.
106		81	1	चौकट	जरा डोके चालवा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
107		81	1	चौकट	शोध घ्या.	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
108		82	1	चौकट	सांगा पाहू.	स्वयंअध्ययन
109		83	1	चौकट	जरा विचार करा.	स्वयंअध्ययन
110		84	1	चौकट	सांगा पाहू.	स्वयंअध्ययन
111		85	1	चौकट	इंटरनेट माझा मित्र	अतिरिक्त वाचनासाठी - मूल्यमापनातून वगळले.
112	8. वस्तुप्राप्ती व जैवतंत्रज्ञान	88	1	चौकट	थोडे आठवा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
113		88	1	चौकट	निरीक्षण करा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
114		89	1	परिच्छेद 1	पुढे याच पेशी ... शक्य झाले आहे.	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले
115		89	1	चौकट	जरा डोके चालवा.	अतिरिक्त वाचनासाठी - मूल्यमापनातून वगळले.
116		90	1	चौकट	इंटरनेट माझा मित्र	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले.

117		91	1	चौकट	हे नेहमी लक्षात ठेवा.	अतिरिक्त वाचनासाठी - मूल्यमापनातून वगळले.
118		91	1	चौकट	थोडे आठवा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
119		92	1	चौकट	भारतातील जैवतंत्रज्ञानाचा विकास	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले.
120		93	1	चौकट	जोड माहिती तंत्रज्ञानाची	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
121		94	1	चौकट	माहीत आहे का तुम्हाला ?	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
122		95	1	चौकट	इंटरनेट माझा मित्र	अतिरिक्त वाचनासाठी - मूल्यमापनातून वगळले.
123		95	1	चौकट	जनुकीय तंत्रज्ञान वापरून ... विषाणू संक्रमण	अतिरिक्त वाचनासाठी - मूल्यमापनातून वगळले.
124		95	1	चौकट	इतिहासात डोकावताना	अवांतर वाचन - मूल्यमापनातून वगळले.
125		96	1	चौकट	समुद्रावरील तेल गळतीची स्वच्छता ...	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
126		97	1	चौकट	माहिती मिळवा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
127		97	1	चौकट	इंटरनेट माझा मित्र	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
128	9. सामाजिक आरोग्य	101	1	चौकट	निरीक्षण करा व चर्चा करा.	स्वयंअध्ययन
129		103	1	चौकट	विचार करा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
130		103	1	चौकट	तुलना करा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
131		104	1	चौकट	थोडे आठवा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
132		105	1	चौकट	इंटरनेट माझा मित्र	अतिरिक्त वाचनासाठी - मूल्यमापनातून वगळले.
133		105	1	परिच्छेद 4	सायबर गुन्हे	स्वयंअध्ययन

134		106	1	चौकट	माहीत आहे का तुम्हाला ?	अतिरिक्त वाचनासाठी - मूल्यमापनातून वगळले.
135		107	1	चौकट	हे नेहमी लक्षात ठेवा.	स्वयंअध्ययन
136	10. आपत्ती व्यवस्थापन	109	1	चौकट	थोडे आठवा.	आपत्ती व्यवस्थापन मागील इयत्तांपासून विद्यार्थी शिकत आले आहेत. त्यामुळे हा भाग स्वयंअध्ययनास देण्यात यावा.
137		110	1	चौकट	चर्चा करा.	स्वयंअध्ययन
138		111	1	चौकट	विचार करा.	स्वयंअध्ययन
139		113	1	चौकट	आपत्ती व्यवस्थापनाची उद्दीष्टे	स्वयंअध्ययन
140		115	1	चौकट	करून पाहू या.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
141		115	1	परिच्छेद 2	आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण संरचना	अतिरिक्त वाचनासाठी - मूल्यमापनातून वगळले.
142		115	1	चौकट	माहिती मिळवा.	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
143		116	1	चौकट	इंटरनेट माझा मित्र	अतिरिक्त वाचनासाठी
144		116	1	चौकट	कोण काय करते ?	स्वयंअध्ययन
145		117	1	चौकट	निरीक्षण करा.	स्वयं अध्ययन - हा भाग नववीत झालेला आहे, चर्चा करून उजळणी घ्यावी.
146		117	1	चौकट	तक्ता पूर्ण करा.	स्वयंअध्ययन
147		118	1	चौकट	माहिती मिळवा.	वर्गात कृती करून घ्यावी.
148		119	1	चौकट	इंटरनेट माझा मित्र	स्वयंअध्ययन - मूल्यमापनातून वगळले.
149		119	1	चौकट	हे नेहमी लक्षात ठेवा.	स्वयंअध्ययन